

4. Тищенко М. Металеві гуцульські прикраси та їх орнаментика. *Народний дім*. 1993. №2. С. 31-37.

5. Франк І. Нагрудні прикраси Гуцульщини в контексті збереження та розвитку народних традицій. *Народознавчі зошити*. № 5 (137), 2017. С. 1169 – 1172.

Олена Горошкіна,
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач відділу навчання української мови
та літератури Інституту педагогіки НАПН України
olenagoroshkina@gmail.com

СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ

Ключові слова: українська мова, соціокультурний аспект, профільна школа

В умовах глобалізованого інформаційного суспільства мета і завдання шкільного курсу української мови стають складнішими, розширюються функції предмета. Українська мова є не тільки засобом спілкування, а й потужним інструментом розвитку, пізнання, соціалізації, адаптації особистості. У цьому контексті перед учителями стоїть надзвичайно важливе завдання – сформувати компетентного мовця, який не просто знає мову і може нею вправно користуватися, а людину, яка усвідомлює цінність мови, її функції, дбає про її розвиток.

Навчання української мови в профільній школі розглядаємо як процес формування компетентного мовця, що має цілеспрямовану професійну спеціалізацію.

Специфіка профільного навчання зумовлює виокремлення таких аспектів: функційного, що впливає на відбір відомостей, спрямованих на формування в учнів умінь інформаційної взаємодії, урахування динамічності змісту навчання української мови в умовах полікультурного середовища та функціонування електронних засобів спілкування; діяльнісного, що передбачає систематичне залучення учнів до самостійної, частково-пошукової, дослідницької, текстотвірної та інших видів діяльності; соціокультурного, спрямованого на формування національної ідентичності учнів-патріотів своєї держави, які усвідомлюють цінність мови, її значення.

Без урахування соціокультурного аспекту неможлива реалізація мети навчання. Учні мають здобути системні знання про національний характер, суспільно-державний

устрій, історико-культурний досвід, здобутки в галузі освіти, культури, про особливості побуту, традиції, звичаї українського народу-носія мови.

Катерина Гоцуляк,
кандидат педагогічних наук,
викладач Івано-Франківського фахового коледжу
kateryna.hotsuliak@pnu.edu.ua

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Національно-патріотичне виховання в умовах воєнного стану набуває особливої значущості. Воно сприяє формуванню у молоді почуття патріотизму, громадянської відповідальності та готовності захищати свою Батьківщину. В умовах сучасних викликів перед освітніми закладами стоїть завдання не лише передавати знання, але й виховувати майбутніх захисників держави [1, 3].

До основних напрямів національно-патріотичного виховання можна віднести:

1. Формування національної самосвідомості:

- вивчення історії України, героїчних подвигів українських військових, національно-визвольних рухів;
- проведення тематичних уроків, лекцій та виховних годин, присвячених видатним діячам української історії;
- організація екскурсій до музеїв, меморіальних комплексів та місць пам'яті;

2. Розвиток громадянської активності та відповідальності:

- залучення здобувачів освіти до волонтерських рухів та благодійних акцій, спрямованих на підтримку військових та їх сімей;
- проведення зустрічей з ветеранами АТО/ООС, учасниками бойових дій, волонтерами.

3. Створення молодіжних організацій та клубів патріотичного спрямування:

- виховання готовності до захисту Батьківщини;
- військово-патріотичні заходи: спортивні змагання, військові вишколи, таборування.